

Vi ber dykk om å sende inn følgjande årsrapport innan 1. mars 2013.

VEDLEGG 1

LivOGlyst årsrapport mars 2012- mars 2013

(Ny praksis: Tilsegn frå og med 2013 vil fylgje kalenderåret og årsrapport for 2013 vil fylgja kalenderåret.)

Prosjektnamn: _____ **Dynamiske Mosterhamn** _____

Deltar i livOGlyst programmet som: _____ **hovudprosjekt** _____

1. hovudprosjekt, 2. utviklingsprosjekt eller 3. assosiert prosjekt

1. Bakgrunn.

1.1 Kort skildring av kor prosjektet har si geografiske hovudtilknytning (stad eller fleire stader, bygd, grend, kommune).

Bygdeutviklingsprosjekt drive av Moster Grendautval, Mosterkrinsen i Bømlo kommune.

1.2 Om lag kor mange menneske er involvert /kven er hovudmålgruppa?

Styret i Moster Grendautval + prosjektleiarar frå Dynamiske Mosterhamn tel ca. 15 personar. Dersom ein tel med dei involverte i prosjekta kjem ein raskt opp i om lag femti personar som bidreg inn. I tillegg samarbeider prosjekta med anna frivillig arbeid på Moster som enno fleire personar deltek direkte i.

Målgrupper er generelt heile bygdesamfunnet (ca. 2100 innbyggjarar), både unge og gamle, men vedkjem også i stor grad besøkjande gjennom fleire av delprosjekta. Totalt antall berørte kan verte opp mot 10 000 per år.

Alle aldersgrupper er involvert.

1.3 Er desse fastbuande? Pendlarar? Bur dei også andre stader? Kven når de med prosjektet hittil?

Fastbuande og besøkjande, både frå Sunnhordlandsregionen og meir langvegsfarande. Hittil er festivalpublikum ved Mostraspel/Mostrafestival, ungdommar, bygdefolk, eldre, kulturpublikum, og mange andre nådde med prosjektet.

1.4 Kva for utvikling er ønskt- og var bakgrunn for søknaden (kort skildra)

- **Utvikle meir aktivitet og samarbeid på tvers av ulike grupper og generasjonar i samfunnet, gjere Moster til ein betre stad å bu.**
- **Legga vekt på å få til nye (eller reetablere gamle møtestader)**
- **Fokusere på heile samfunnet med både aktivitetar for ungdom, kulturelle tilbod, festival, handel, tettstadutvikling, fysisk aktivitet og bruk av natur og kulturminner.**
- **Fokus på å bruke og halde liv i sentrum og hamna i Mosterhamn som har komme litt i bakevja etter at ferjesambandet vart borte i 2001.**

1.5 Har det skjedd positive endringar som de meiner kan ha noko med prosjektet å gjere?

- Gode turløyper, som er godt merka og kjekke å gå
- Auka bruk av Moster Amfi
- Nytt liv i ungdomsklubben
- Ny skatepark og auka aktivitet i gruveparken
- Auka merksemd mot historie og kultur, spesielt marinarkeologi
- Mostrafestival etablert og halde 2 gonger, den 3.gongen blir i 2013 kombinert med 50-års jubileet for Bømlo kommune
- Stor auka i merksemda mot Moster frå resten av kommunen: «Det skjer mykje på Moster», og «Moster er svært aktive»

2. Prosjektorganisering

2.1 Prosjekteigar:

Moster Grendautval

2.2 Kva for organisasjonsform: (ideell stifting, grendeutval, bygdelag, halvkommunalt selskap mfl)

Grendautval

2.2 Organisasjonsnr.:

995 600 862

2.3 Samansetting av styre:

Moster Grendautval er eit valt organ i bygda etter vanlige prinsipp for valg av styre på kvart årsmøte.

I 2012 var styret samansett slik:

Leiar:	Ingvald Grindheim
Nestleiar:	Rune Sivertsen
Styremedlemmer:	Magnus Stavland, Arve Lilledal, Grete Sivertsen
Varamenn:	Berit Laila Espeland, Reinert Røksund, Kåre Spissøy
Valnemd:	Rino Jacobsen, Knut Magne Totland

2.4 Kven er prosjektleiar? Tilsatt når?

Kåre Spissøy, frå sommaren 2012

2.5 Er det prosjektgrupper, team eller liknande? Kva for?

Prosjektgrupper: Bulyst, Tur og Friluft, Marinarkeologi og dykking, Tettstadplanlegging, Festival, Næringsutvikling

2.6 Ansvarsfordeling i prosjektet? (kort skildring)

Kvar prosjektgruppe er ansvarleg for planlegging, gjennomføring og rapportering.

2.7 Korleis medvirker kommunen/kven frå kommunen deltar? Har dei tildelt midlar?

Medverking med midlar, NOK 30 000 årlig til LoL, NOK 7-10 000 i driftsmidlar, NOK 20-30 000 i andre prosjektmidlar.

Deltaking frå nærings sjefen Magne Raknes i nokre av aktivitetane. God dialog, men me ynskjer endå meir støtte og deltaking.

3. Måloppnåing.

3.1 Kort kommentar om kva som har vore overordna viktigaste måloppnåing

Mostrafestival, tur og friluft, ungdom, fellesmøter, julesatsing, nye prosjekt

3.2. Særskilte satsingsområde, aktivitetar og måloppnåing innan entreprenørskapsutvikling i rapporteringsperioden

Torg/Marknadsaktivitet (marknad i Brannstasjonen, Julemarknad)

Samlingar i Næringsforum

3.3. Særskilte satsingsområde, aktivitetar og måloppnåing innan mobilisering, trivsels- og bulyst-satsingar i rapporteringsperioden

Festival, skatepark, ungdomsklubb, Mostraparken/Juletre

3.4 Møteaktivitet i prosjektet og med brukarane i rapporteringsperioden

Folkamøte/årsmøte, infomøter (næring), festival, julekafe/julemarknad

3.5 Kompetanseauke- kursdeltaking eller arrangering i perioden

- **Prosjektleiarkurs**
- **Entreprenørskapskurs**
- **Strategikurs**
- **Økologisk økonomi (seminar)**

3.6 Deltaking i nettverk

- **Bømlo Næringsråd**
- **Bømlo Frivilligsentral**
- **LoL-samlingane**

Me ynskjer fleire nettverk....

4. Deltaking i andre program/prosjekt

4.1 Hvilke?

Bømlo Teater/Mostraspelet

Bømlo Frivilligsentral

Moster Museum

Gruveparken

4.2 Kva vert gjort i livOGLyst prosjektet og kva sorterer under dei andre?

Alle våre prosjekt sorterer under Liv&Lyst, men greiner er med å deltar i dei andre. For eksempel i forbindelse med Mostrafestivalen er me medlem deltagande i planlegginga og har ansvar for «eigne» deler av programmet.

4.3 Ev. tildeling av midlar frå andre?

Bømlo kommune

Gjensidige

Finnås Kraftlag

5. Økonomi

5.1 Rekneskap hittil

Periode 1.3.2012 – 31.12.2012

Budsjettpost	Budsjett 1.3-1.3	Rekneskap 1.3-31.12
Prosjektleiing	kr 30 000	kr 30 000
Kompetansetiltak	kr 20 000	kr 10 000
Fellesarangement	kr 20 000	kr 11 900
Omdømme og identitet	kr 20 000	-
Møteplassar / Bulyst	kr 30 000	kr 4 573
Samlande kultursatsing	kr 5 000	-
Marinarkeologi	kr 10 000	kr 13 800
Mostrafestival	kr 30 000	kr 30 000
Bygde og tettstadplanlegging	kr 20 000	-
Næringsutvikling	kr 20 000	kr 13 521
FOU satsing	kr 10 000	-
Tur og friluft		kr 27 521
Reise og anna		kr 11 759
Santiago		kr 5 000
Prosjekt Røyksund		kr 20 000
Sum	kr 215 000	kr 178 074

Merknader til rekneskapen:

- **Regneskapsåret** er kortare enn vanleg då det er overgang frå forskjøvet rekneskapsår til kalenderår frå 2012. Forbruket på totalt 178 074 er derfor ikkje mykje lågare enn forventa i budsjett.

- **Omdøme og identitet:** Stor aktivitet med både fellesarrangement, Facebook og nettside. Men ingen direkte utgifter i denne perioden.
- **Bygde og tettstadplanlegging:** I dette delprosjektet har det vore prøvd med invitasjonar til to møter for å få engasjert nok folk til å lage ei arbeidsgruppe. Handelsnæringane på Moster vert spesielt inviterte. Frammøte vart for lite på desse to møtene (2 frå næringslivet på de fyrste, ingen på det andre). I kommuneplanen har det også vore vanskeleg å få forankra at Moster er ein tettstad som skal drive med tettstadplanlegging. Dette arbeidet er derfor enno ikkje i gong slik me hadde tenkt. Det vert framleis satsa på dette i 2013.
- **Mostrafestival:** Dei 30 000 vart sett inn i festivalkassa. Same beløp vart sett inn frå samarbeidsparteneren Bømlo Teater. Når festivalen var gjort opp gjekk den i null, så desse midlane står i festivalkassa. Denne posten vert derfor redusert i 2013.
- **FOU satsing:** Det er planar om å få ein Masteroppgåve basert på Dynamiske Mosterhamn ved Universitet i Nordland i studiet Økologisk Økonomi i 2013-2014. Dette er under planlegging. Me håpar også at me kan trekkje til oss fleire forskingsmiljø for å sjå på korleis samfunnsutvikling kan drivast i eit lokalsamfunn. Me arrangerer i denne samanheng eit stort seminar i februar 2013 innan dette temaet for å mobilisere til eit breiare perspektiv på samfunnsutviklinga. Det vart ikkje brukt midlar i 2012 på dette men me reknar med det vil kome utgifter i 2013.
- **Tur og Friluft:** Dette er ei svært vellukka satsing som framleis har stor aktivitet. Me valde derfor å behalde dette delprosjektet innan ramen på LoL. Dette vert også med i 2013. Dette delprosjektet har i tillegg til midlane frå LoL, også mykje medfinansiering frå Gjensidige stiftelsen.
- **Santiago:** Dette er eit nytt initiativ som er i tråd med målsettinga i prosjektet; å bruke kulturen og historien for å skape ny og samlande aktivitet. Dette skal bli eit nytt spel eller teaterstykke der møtet mellom skipbrudne Hollendarar og det middelallderske Mostrasamfunnet vert dramatisert. Stykket skal skrivast av fotograf og filmskapar Lene Løtvedt.
- **Prosjekt Røyksund:** Røyksundskanalen er ei natur og kulturperle og sterkt identitetsskapande for Bømlo. Dette prosjektet er eit forprosjekt for å planlegge ei oppgradering av seglingsløpet gjennom heile kanalen. Dette er ei stor investering som omfattar både sprenging av skjær, mudring av hovudlaup, sikring av murverk langs kanalen, og sanning/omlegging av vass og kloakkledningar. I mangel på tiltak og respons frå offentlig forvaltning har grendautvalet bestemt seg for å sjølve finansiere eit forprosjekt. Dette er kostnadsrekna til omkring 50 000 kr som vert fordelt over to budsjettår. Midlane vert teke frå finansieringsdelen som vert gitt av kommunen til prosjektet. Desse midlane kan brukast til fysiske investeringar.

5.2 Kva har gått til prosjektleiar?

30 000 kr

I tillegg har prosjektleiar køyrt to kursopplegg innan entreprenørskap og strategiutvikling for prosjektgruppa. Desse to opplegga er godtgjort med kr 10 000 for kvart.

6. Medieomtale

Liv&Lyst ved Dynamiske Mosterhamn og Moster Grendautval har god dialog med Bømlo Nytt, og dei aller fleste overnevnte prosjekt har hatt spalteplass i avisa.

Haugesunds avis 3.11.2012:

Dameskipet, kalla dei skuta som gjekk ned ved Moster i 1588. Ivrige sportsdykkarar leitar etter spor.

«DAMESKIPET «SANTIAGO»» gikk ned ved Moster 16. september 1588, etter at den store spanske armada gikk i oppløsning. «Santiago» var forsyningskip og med etas 30 meter rett av for å sette i låsen. På grunn av et 32 av løstene hadde kommandoen med seg den bodd var det kalle dameskipet.

DET DRØYDE I armadoren sto de i andres Englands. Det kjempet seg seg sin største krig og var angrepet av en engelsk flåte. Den spanske armada gikk opp, men var det var et akkord av et angrep med forsyningskipet. Det var det var et krig for å sette i låsen var det var et krig for å sette i låsen var det var et krig for å sette i låsen.

«Santiago»

- Et av dei største skipa i Den spanske armada.
- Bygd i 1551 – var nederlandsk, men rekvirert av spanske myndigheter.
- Segla i forsyningskvadranten og hadde 116 personer om bord: Sjømenn, offiserar, stallgutar – og 32 soldatkonar. Difor vart skipet kalla «de nao de las damas» – kvineskipet.
- Hovarete nær land ved Mosterhamn og alle vart redda.

► **ALLE DEI 116** overlevde og viet tekne godt mot av lokalbefolkninga. Spanjolane var versende på Mysteri fleire månader. Dei fleste misse heim, ut på vinneren, og fortalte at dei var blitt ivare vennleg imot, trass i at mooringane var panesetantar og dei sjølv katolikkar.

Trøder hang knollolasten framles: «Sjans seggen ålone folk at spanjolane var sett på som myrdarar?»

Etter rapportane frå dei som vandra attende til Spania skal det òg ha vore eit føderlig møte folk imellom på den norske vestkyst i ca 424 år sidan. Så føderlig at ein del slo seg ned på Myster og kat vora årsak til enkelte vestlendingar sin mørke vestfold, kan ein lesa i gamle dokument. I alle høve er ordtaken sva spårdeblod i årens gode kjend på Bømlo.

LARS EINAR HOELLUND i famlo Sportsdykkere har lenge vore oppriktar av historisk om «Santiago».

«Me veit at det gjekk ned ved Myster. På eit Armada karr frå 1590 er det markert vrak ber, men ikkje hadde myrkyng kor det ligg. – Etter at et arma gommak skip vart opp-

degga i 1981 ved Trøyrtosen utanfor Grindheimsvægen, går me ut frå at dette kan ha vore ei vanleg uform, ein skip kan ha selet i alleleg vrr. Der fekk namnet Mysterkipet – og fleire meinte at det kunne vera «Santiago». Men lunn av gjenstandar frå Mysterkipet stemmer ògje med Den spanske armada stit tok mot England, seier Hoellund.

BOMLO SPORTSDYKKERE valde nortne karr ved Trøyrtosen, like ved Mysterkipet, til sin første lettopparasjon etter «Santiago». Dykkarane kom frå Odde, Kvitfjerad, Bergen og Bømlo.

«Dette er fyrre gong me dykkar etter «Santiago», og me veit jo ikkje kva me vil finne. Håper er å finne skipet, men me reknar med mange spennande funn og mykje kjelt før den tid, seier Hoellund, som saman med Kåre Spjøney frå Dynamiske Mysterhuset studerer gjenstandar som dykkarane kjem opp med: Ei lårtein frå ein sau, små pinnkubitar, fisker – og noko som kanskje er ein del frå ei øks.

«Me skal ha mykje more før me til slutt finn sjøve skipet, meiner dykkarane.

GAMMAL: – Dette karr er forslagt, og gamle gommak. Men såknt ålone 1500 talet, sva sva Einar Hoellund i famlo Sportsdykkere, som gommak dykkere den svægen.

8 LÅRDAG 3. NOVEMBER 2012

Den spanske armada

- Eit krigsflåte som Flåte 2 av Spania sendte mot England, 1588, dels for å hærne Maria Stuart, dels fordi dronning Elizabeth straffe nederlandane i striden mot Spania.
- Flåten, som besto 130 store og 30 små krigsskip og 30000 mann, kom på vei til 30000 stridskarer leiga av hertugen av Medina Sidonia.
- Ein av flåten blei påkjørt av engelske menn. Den engelske korrallen og mange skip forliste då stridskarer forsøkte å gå nord om Skottland for å unngå den engelske omringing, bleit ned til havet.
- Børre halspartiet av flåten røblet heim.
- Døttar sva, og bleit opp til vakk stagg, vore furre statuar av armadaen.
- Nederlandt markerte vatten på Spanias herredømme på havet, og oppsamtlig for det britiske.
- Den såknt som engelske menn, sette ut for å gommak etter marshallen på økystane i England, bleit halde oppi fure hundra år etter at armadaen var slått.

Kilde: Stjerne og Krigshistorie

«SANTIAGO» SOM TEATER

«ET SKIP MED 116 personar ikkje spanske, fulde ved Mysterfarna korrallen. I eit periode frå september 1588 til april 1589 tid desse 116 spanske ba og leve i ein livet ferdig på Myster. Et eit utværingstid for tykk på nærege ortodokse Spanjolane var katolikkar, med men meyerne fellebarnar (det er rakkert om reformasjonen for såknt Mysterfarna på denne tid). Spanjolane er levsadde i et veit her trykkabarn og beier ei utværing, i tving i 1578 (det Nilsen og klar av flåten, alle på flåten).

«Dette er bokgrunnar for et Lars Løvén på Bergen, med skiltarane frå Bømlo og fette på Myster, sjøkket å skrive manus til et skodespel om tematikken rundt «Santiago».

«Gjennom folk på Myster er og fått kjend med denne historien og trakter det et fæmnerde og spennande, sva Lars Løvén, som et såknt dramaturg og skodespel.

«Et har tidligere igjort denne historien og jobba som produsent.

«ETTER SAMTALER MED folk på Myster gikk Lars Løvén i gang med å skrive en skildring i samarbeid med Myster Gromdramat og Dynamiske Mysterhuset. Boka koster noe fra i fjor 3.000 kroner. Det er også sett i Hordaland i Hordaland museet. Den historiske spenningsroman og liv og lyst prosjektet på Myster.

«Tross det blei prosjektet vart utgått på i gang utværing, og reknar med å ha rakkert i januar 2013. Et bleit det som sva rakkert, bleit med rakkert av lokal korrallen, sva Løvén.

«Et sva har og Bømlo fellebarnar med samarbeidspartnar, og kjaper det så det opp i et nytt.

«Løvén trakter Myster Amf vil sva rakkert sva et et «Santiago» tematikken, men et det sva har fellebarnar spilt utværing i Bømlo og sva i Hordaland.

AMF: Lars Løvén fellebarn et fellebarn på fellebarn med fellebarn for tematikken «Santiago».

10 LÅRDAG 3. NOVEMBER 2012

Ting skjer på Moster!

Det er no teke fleire initiativ for at heile Moster skal utvikla seg vidare på mange ulike vis. Med utspring frå Moster Grendautval og med støtte frå livOGLyst og Bømlo kommune er prosjektet Dynamiske Mosterhamn starta opp.

Stein-Erik Ovesen

Gjennom prosjektet Dynamiske Mosterhamn har Moster Grendautval som mål å skapa samarbeid på tvers av ulike initiativ. Dette slik at det skal verta ei stor og omfattande utvikling på Moster i tida som kjem. I desse dagar vert mostringane informerte litt om prosjektet i form av ein brosjyre som vert distribuert til alle husstandar, og som har den talande tittelen «Ting skjer!». I denne brosjyren vert det peika på at Moster gjennom meir enn tusen år har vore vertskap for mange og store hendingar, også gjennom periodar med store endringar. Ei slik endringstid er det kanhenda no for Moster, der det gjennom dei ti siste åra har vore ein del funksjonar og tiltak som har forsvunne. Men samstundes har mange nye aktivitetar vorte etablerte i nye område. Såleis kan det kanhenda vera ei slik endringstid no. Og prosjektet Dynamiske Mosterhamn er eit arbeid som er starta opp for å leggja til rette for utvikling, gjerne oppmuntra til nye aktivitetar, v

ein arena der det er lov å tenkja på korleis mostringane sjølve ønskjer at Moster skal vera om ti år, femti år og kanhenda så langt fram som om hundre år.

Sju personar

Det er sju personar som har teke på seg å vera tilretteleggjarar i seks forskjellige prosjektteam som til saman utgjer prosjektet Dynamiske Mosterhamn. Alle desse sju personane er i brosjyren grundig presenterte m.a. med bilete, namn og korleis dei kan kontakast. Det er også litt presentasjon av desse seks underprosjekta. Rolf K. Bjørkelund er tilretteleggjar for prosjektet «Kultur og historie», medan Bjørn Mikal Dahl har med prosjektet «Gruveparken» å gjera. «Tur og friluft» har Knut Magne Totland og Sissel Johannessen som tilretteleggjarar, medan Kåre Spissøy er tilretteleggjar for prosjektet «Næring», Grete Rydningen Møgster (på flyttefot til Moster) er tilretteleggjar for prosjektet «Bulyst», me-

TILRETTELEGGJARAR: Med i prosjektet Dynamiske Mosterhamn er det sju tilretteleggjarar som har ansvaret for seks ulike underprosjekt. Her er fire av dei samla til samtale med BØMLO-nytt nyleg, frå venstre Knut Magne Totland, Kåre Spissøy, Geir Arne Hilt og Rolf K. Bjørkelund. Dei tre som ikkje var til stades då biletet vart teke er Bjørn Mikal Dahl, Sissel Johannessen og Grete Rydningen Møgster.

leggjaransvaret for prosjektet «Informasjon».

Kom med innspel!

Alle mostringar, og sjølvsagt også alle andre, vert oppmoda om å ta kontakt med desse tilretteleggjarane for å koma med oli-

dersom det er ønske om enno breiare fokus, er det fullt mogeleg å kunne etablere fleire slike team og få med fleire tilretteleggjarar. Det heile er meint å skule tilpassast det som mostringane sjølve vil arbeida med og prioritera i tida som kjem, slik at heimstaden deira vert ein god og

gjestfritt og imøtekomande reisesemål. Det er lagt opp til diskusjon på ei eiga Facebook-side, og Moster Grendautval har også meir informasjon på internettida www.mosterhamn.no.

ngstaden deira vert ein god og gjestfritt og imøtekomande reisesemål. Det er lagt opp til diskusjon på ei eiga Facebook-side, og Moster Grendautval har også meir informasjon på internettida www.mosterhamn.no.

dan Geir Arne Hilt har tilrette-

Alle mostringar, og sjølvsagt også alle andre, vert oppmoda om å ta kontakt med desse tilretteleggjarane for å koma med ulike innspel, tankar og idear. Og

gjerningane er nemne a seulle tilpassast det som mostringane sjølve vil arbeida med og prioritera i tida som kjem, slik at heimstaden deira vert ein god og inkluderande plass å bu og eit

meir informasjon på internettida www.mosterhamn.no.

Lokalt engasjement og optimisme

– Med prosjektet Dynamiske Mosterhamn vil me utvikla vår eigen heimstad, gjennom lokalt engasjement. Me vil skapa forventningar, me vil spre optimisme og få til ei utvikling. Samstundes skal me alle saman ha det kjekt på vegen.

Stein-Erik Ovesen

Dette vart slege fast då BØMLO-nytt nyleg møtte fire av dei sju tilretteleggjarane i prosjektet Dynamiske Mosterhamn. Dei hadde då informert om prosjektet under julekaféen som vart halde i Moster Amfi og som samla sær mykje folk. Der gjorde dei greie for tankane om at mostringane i fellesskap skal få til mykje i åra som kjem, og dei delte ut informasjonsbrosjyren som nettopp var komen frå trykkeriet. Så slik sett vart dette ein slags «offentleg start» på det heile, sjølv om det allereie har vore arbeid i eit års med det som no har fått namnet Dynamiske Mosterhamn.

Dugnadsinnsats

Det vert fortald at prosjektet Dynamiske Mosterhamn har sitt utspring frå Moster Grendautval. Og etter tips frå næ-

ringssjefen fekk ein veta om livOGLyst-prosjektet, som Landbruksavdelinga hos fylkesmannen, Hordaland fylkeskommune, Innovasjon Norge og Sparebanken Vest er med og støttar økonomisk. Dette er eit bygda utviklingsprosjekt, som prosjektet Dynamiske Mosterhamn har fått vera medlem av. Frå livOGLyst har ein fått 75.000 kroner og frå Bømlo kommune 70.000 kroner. Dette skal gå til drifta av prosjektet, men det vert understreka at sjølve arbeidet går føre seg som dugnad. Og det er alt lagd ned over tusen dugnadstimar.

Ikke ferdigspikra

– Grunna utviklinga og ulike endringar, har me mista ein del ting dei siste ti - femten åra, og no vil me skapa liv og røre, og dynamikk. Me har Moster Amfi, gruveparken, kyrkje, fraktestart, kalkgruver, gritunderkultur, beliggenhet og andre ting, og

Moster er ei perle som ligg midt i leio. Difor er det no viktig at grunneigarar og alle andre på Moster skal ha eit eigar tilhøve til det som kan og bør og må skje her i bygda, seier den svært så engasjerte gjengen frå Dynamiske Mosterhamn. Dei strekar under at denne oppstarten med utdeling av brosjyrar, kontakt med bedrifter og foreningar og det å dra alle folk med i arbeidet er for at ein i fellesskap skal få til den vidare utviklinga av bygda og saman ta dei naudsynte beslutningar og initiativ. Det er ikkje noko som er ferdigspikra, berre ein start, og det er snakk om eit dynamisk prosjekt som kan utvikla seg etter kvart som folk vil vera med. Dessutan vert det peika på at dette er i samsvar med det som Moster Grendautval kom med i 2009 som innspel til kommuneplanen.

Kulturen er viktig

– Arbeidet med Dynamiske Mosterhamn er egentleg ikkje noko nytt, men noko som støttar dei eksisterande arbeida og knyter band mellom dei. Kulturen er viktig i så måte, og me har tett kontakt m.a. med Kjell Arne Røksund som representerer det som snart skal verta til Scene Bømlo, seier dei. Han på si side fortel at det er kjempeviktig for kulturen at Moster og Mosterhamn vert utvikla vidare. Både for musikalar og Mostraspelet er det viktig at det skjer noko meir, at heile bygda støttar opp. Han seier at ein har lyst til at det ved komande Mostraspelet skal verta meir liv og aktivitet i området enn det har vore tidlegare år. Kanhenda Mostradagar eller noko slikt.

God plass å bu

Moster skal vera ein god plass å bu. Men då må ein også ha næringsliv, høve for handel, eit visst tilbod innan mange felt, og kulturaktivitetar. Ein vil ha ungt entreprenørskap inn i skulen, slik at elevane kan vera med på å utvikla framtida si. Ein vil syta for turistinforma-

sjon som gjeld Moster, det skal lagast ferdig eit omfattande nett av turløyper, og ein vil gjerne ha på plass ting i samband med prosjektet Steinriket Bømlo. Det er mange forskjellige fysiske prosjekt som er aktuelle å få til, men veldig viktig i samanhengen er også dei haldningar og det samhalld som kan verta resultatet av eit slikt felles arbeid. Det vert presisert at det er viktig å gje signal til politikarane og kommunen om kva ein ønskjer på Moster, og ein presiserer at eit godt utvikla og tilrettelagd Moster vil styrkja heile kommunen – og heile Sunnhordland med.

Skal vera kjekt

– Me har stor tru på at dette vil føra til gode synergiar, og me vil utvikla vår eigen stad gjennom lokalt engasjement. Me vil skapa forventningar, spre optimisme og få til ei utvikling. Samstundes skal me alle saman ha det kjekt på vegen, strekar dei fire representantane for Dynamiske Mosterhamn under.

Vil ha levande og livskraftige lokalsamfunn

Korleis gjerå Bømlo til ein endå betre stad å bu? Det er eitt av fleire spørsmål seminaret Livskraftige samfunn tek for seg på tysdag.

Bn: Nils-Tore Sele

Moster Grendautval-prosjektet Dynamiske Mosterhamn, Bømlo Frivilligsentral og Bømlo kommune går saman om å arrangera seminaret Livskraftige samfunn i Moster Amfi tysdag kveld. Det tek for seg tema innan økonomi og samfunnsutvikling. Professor

Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitet i Nordland kjem, for høvesvis å halda foredrag og å leia forsamlinga gjennom ein kreativ prosess denne kvelden.

– Seminaret er ope for absolutt alle. Målgruppa er alle som er opptekne av korleis me kan gjerå det betre å bu i grendene våre. Me har spesielt invitert unge og skulesektoren i Bømlo. Det same gjeld for næringslivet og alle grendalaga på Bømlo. Me har i tillegg sendt ut invitasjonar til resten av regionen, særleg naboane våre i aust, Sveio og Stord, seier Kåre Spissøy frå

Dynamiske Mosterhamn og Moster Grendautval.

Seminaret er ein del av ulike jubileumsarrangement i heile kommunen utover året, som markerer at Bømlo kommune er 50 år i 2013.

– Me trur at dette er eit seminar som kan gje dei som kjem innspel til fleire aktuelle saker i regionen. Eit døme er skulepolitikk. Me har Litlabø skule som kan bli nedlagt på Stord, og me har Bømlo vidaregåande der det kan bli både nedlegging og flytting av skuletilbodet, seier Spissøy.

Dynamisk dialogtved

– Me vil at Moster skal bli ein betre stad å bu for alle. Seminaret i dag er ein av ei rekkje tiltak for å få fleire med, sa Kåre Spissøy frå Moster Grendautval i innleiinga. Dynamiske Mosterhamn og Moster Amfi, tysdag kveld. Det blir ein kveld der dei gode samtalen er stort. **Sida 2**

Billevnet Lunde, Røysengen Magnus (tredje til høgre) snakkar for ei gruppe i tillegg, gode samtalar og utveksling i Moster Amfi.

Gode samtalar om godt liv

Med å samtala i lag, bli kjende med kvarandre, dela og utveksla tankar og idear, kan ein få starten på utvekslinga av eit godt samfunn for framtida.

Bn: Nils-Tore Sele

Inngangen til denne artikkelen er eit innlegg på et arrangement av åra 2013. Livskraftige samfunn: Tysdag kveld, arrangementet i Moster Amfi, kveld. Det blir ein kveld der dei gode samtalen er stort. **Sida 2**

– Det er viktig og med mening, hadde arrangementet kjem til seg professor Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitetet i Nordland. Dette budskap er at vidareutviklinga vil bli ein del av det som er viktig for oss. Me kan gjerå det å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

Optimal livskvalitet

Nyttått hadde ein overrøpp med i kaffilaga. For det, hadde professor i utdanningsteknologi, Ove Jakobsen, hadde foredrag i Amfi-halen.

– Det økonomiske forsvaret kan bli kvart og ein av oss. Me kan gjerå det å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

– Det er viktig og med mening, hadde arrangementet kjem til seg professor Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitetet i Nordland. Dette budskap er at vidareutviklinga vil bli ein del av det som er viktig for oss. Me kan gjerå det å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

– Det er viktig og med mening, hadde arrangementet kjem til seg professor Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitetet i Nordland. Dette budskap er at vidareutviklinga vil bli ein del av det som er viktig for oss. Me kan gjerå det å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

– Det er viktig og med mening, hadde arrangementet kjem til seg professor Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitetet i Nordland. Dette budskap er at vidareutviklinga vil bli ein del av det som er viktig for oss. Me kan gjerå det å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

– Det er viktig og med mening, hadde arrangementet kjem til seg professor Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitetet i Nordland. Dette budskap er at vidareutviklinga vil bli ein del av det som er viktig for oss. Me kan gjerå det å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

– Det er viktig og med mening, hadde arrangementet kjem til seg professor Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitetet i Nordland. Dette budskap er at vidareutviklinga vil bli ein del av det som er viktig for oss. Me kan gjerå det å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

Øystein Nystad frå universitetet i Nordland, underlektor har viktig dialoger mellom menneske er. Like viktig som å snakke sjøl, er det å lytte skiljeleg til kvar andre menneske eller til deg.

Startar ein prosess
Det skjedde på seminaret, 42 i talet, vart samla til kaffilaga i Moster Amfi. Her snakka dei om tema som utveksling, kva ein kan gjerå for å B og opp til å bli gode innlegg i lokalsam-

Klubbedubben kan få nytt liv

– Ungdommane må vera med, elles får me det ikkje til, seier Kåre Spissøy i Dynamiske Møsterhamn. Sist veke var han ein av åtte på eit møte som hadde som føremål å få blesa nytt liv i fridssklubben på Møster. Klubbedubben. Det er eit flott initiativ som me vonar ungdommane sjølv ser seg inn i. Dynamiske Møsterhamn har 15.000 kroner til disposisjon som ungdommane kan få bruka til å passa opp dei tidlegare klubblokala. Og han får sjølvstøtt heilt rett, Spissøy, ungdommane sjølv må vera med.

Difor reknar me faktisk med at dei møter gate- og jentesterka opp når grendelaget inviterer alle ungdomskulelevane til møte for å høyra deira meiningar. Vil dei ha kafé, vil dei ha filmkvelder? Vil nokon spela i band eller vil dei berre ha ein stad å møtast for å prata? Klubbedubben har lege nede nokre år, men fortseter absolutt å stå opp att og oska.

Det er eit yrande barne- og ungdomsliv om kveldane kringoren på dei mange beidhusa i kommunen. Og ære vera alle dei vaksne som står på og jobbar for at dei som er har lyst å ta turen, har høve til det. Det er ingen liten dugnadsinnsats det er snakk om. Det finst også flust opp av andre organiserte tilbod, der ikkje minst idrettslag er blant dei som står på og organiserer aktivitetar for små og store.

I dag vil me gjere oss eit slag for dei i alderen 13 til 18 som ikkje er organiserte sju kveldar i veka, men som har tre-fire kveldar der dei berre vil hengje ute og prata med venner. Slappa av med litt musikk, eller spela eit slag bordtennis. Heilt uformelt. Kvar skal dei ta vegen? Så vidt me har greidd å finna ut er det berre på Langeveg dei har ein aktiv fridssklubb. Ifølge botno-kommune, no møter det opp 40–50 ungo på klubben i Blygdetunet ein gong i veka. På Svoetland har me ikkje funne noko aktiv fridssklubb.

Det trengst engasjerte menneske til å dra i gang, og engasjerte sjeler til å halda klubben i gang.

No prøver dei på Møster og me håpar sterkt dei lukkast. At dei unge vert med. For det fortseter dei.

Vil pusta liv i Klubbedubben

– Det er no eller aldri. Me kan få liv att i fridssklubben, men einstroungdøren må vera med.

By: Hildeve Selø

Onsdag kveld i fjore veka, arrangerte Dynamiske Møsterhamn eit møte for å loada strømløse ramb å få i gang att fridssklubben på Møster. Klubbedubben.

– Me var åtte til stades på møtet i klubblokala, det gamle postkontoret på Møster. Eg sjølv var ei av dei som var opptatt, og me hadde ei god møte, og enden dei som var til stades var fridssklubb og fridssklubb.

fridssklubb. Me var to frå Dynamiske Møsterhamn, først Kåre Spissøy i Dynamiske Møsterhamn og Hildeve Selø.

Han opplyst vidare at fridssklubbeprosessen vil samla alle ungdomsaktivitetane på Møster skule til ein informasjonsmøte på skulen om kveld som er på gang. Spissøy vonar at denne vertelning vil vera engasjerende hos lokalingsmenner.

– Det må vera med, elles får me det ikkje til. Å vera med i det som skjer på fridssklubben kan gjera både oska sjølvstøtt og motivering for ungdommane. No har me tilgjengelig 15.000 kroner som kan brukast til å passa opp klubblokala og kjøpa møblar. Det som skal dekkje vil me at ungdommane sjølv skal engjera. Det er dei fridssklubbene er til for. Me vaksne er med

for å informasjon, og for eigen del er eg veldig engasjert og vil jobba for å få i gang att fridssklubben, seier han.

Spissøy fortel vidare at ungdommane må læra for å ha med seg framtid for fridssklubben på Møster.

– Vil dei ha kveldar, skal det vera doterokvelder, eller er filmkvelder ein ide? Det er oskje å snakke på når dei greid kva dei vil ha. Kanskje må opna nemnet endre, me får sjå, seier ein engasjert Spissøy.

Alla-veien ved fridssklubben på Møster har lege tade i fjore år. Spissøy meiner det er på høg tid å få klubben i gang att.

– Eg er overtydd om at ungdommane på Møster treng ein treffstad som dette, seier han. Sjå vegen Spissøy at ein

Kåre Thomas Spissøy har at fridssklubben på Møster vil koma i god gang att. Foto: Hildeve Selø

i løpet av denne månaden er i gang med å setja i stand lokala til fridssklubben. – Vegen er at me er i gang med fridssklubben igjen i samarbeid med han.

7. Anna?